

Ti sao có s khác bi t quá l n gi a ng i Vi t Nam và ng i Nh t B n?

Tác Giả: Ph m Hoài Nam

Thứ Bảy, 21 Tháng 5 Năm 2011 05:31

M t dân t c luôn t hào v nh ng giá tr truy n th ng nh ng khi c n cũng s n sàng d t b nh ng gì đã l i th i.

Hai ng i Nh t chào nhau

Tr c đây do công vi c tôi có đ p đi Nh t nhi u l n cũng nh đi nhi u n c khác trên th gi i. N c Nh t không ph i là n c mà tôi thích đ n nh t (có th vì đ t đ quá) nh ng đó là đ t n c mà tôi n ph c nh t - không ch ph c nh ng thành t u c a s v n minh, nh ng công trình ki n trúc tuy t m mà còn y u t con ng i.

K t đó tôi luôn tò mò tìm hi u thêm v l ch s và văn hóa c a các con cháu Thái D ng Th n N .

Càng bi t thêm v h tôi càng ph c h h n. Đó là m t dân t c có nhi u đi m r t đ c bi t. M t dân t c luôn t hào v nh ng giá tr truy n th ng nh ng khi c n cũng s n sàng d t b nh ng gì đã l i th i. M t dân t c mang ni m kiêu hãnh l n lao nh ng đ ng th i cũng luôn bi t h c h i cái hay c a ng i khác. M t dân t c đã t ng đánh b i các đ qu c M ng C , Trung Hoa và Nga Sô nh ng cũng bi t nu t cái nh c b i tr n đ v n l n thành m t c ng qu c kinh t . M t dân t c ít khi ào l n ti ng, và luôn xem tr ng s ng n n p s ch s . Nh ng đ c bi t h n c - đó là m t dân t c ch a bao gi bi t đ u hàng tr c ngh ch c nh.

Tôi sao có sự khác biệt quá lớn giữa văn hóa Việt Nam và văn hóa Nhật Bản?

Tác Giả: Phạm Hoài Nam

Thứ Bảy, 21 Tháng 5 Năm 2011 05:31

Tôi nhớ rõ đây có một bài viết của một người Việt sống lâu năm tại Nhật, quên mất tên tác giả, trong đó ông có nêu ra một chi tiết để phân biệt giữa văn hóa Nhật bản địa và người ngoại quốc sống tại Nhật – đó là nhìn qua cách pha trộn áo. Người ngoại quốc pha lung tung, còn người Nhật pha theo thói quen, quần theo quần, áo theo áo....

Đúng như nhà văn Haruki Murakami đã nhận định: “Người Nhật là kho tàng của những văn hóa”. Tôi rất cảm ơn một người này vì chính người Nhật đã cho tôi niềm tin rằng bất cứ một đất nước nào, dù nhỏ, dù bất kỳ lý do gì, tài nguyên... nhưng người dân tộc đó có một nhân sinh quan đúng đắn thì vẫn có thể trở thành một dân tộc giàu mạnh.

Thiên tai động đất và sóng thần xảy ra tại Nhật cách đây 2 tháng, một đau như những tin tức liên quan đến biển cả này không còn được nhắc đến nữa, nhưng đối với những người Việt Nam còn quan tâm đến đất nước thì những âm thanh của nó vẫn còn đọng lại nhiều và vẫn suy tư. Cùng là hai nước nhỏ ở Á Châu nhưng những mảnh đất nào đã đem lại hai dân tộc khác biệt nhau quá xa. Một dân tộc mà mỗi khi nhắc tới, từ Đông sang Tây, đều phải ngả mũ bái phục, còn dân tộc kia thì ít khi được nhắc đến, hay nếu có thì thường là những điều không hay gì làm vinh danh cho họ.

Sau biển cả này đã có hàng ngàn ý kiến xuất hiện trên các diễn đàn Internet đặt câu hỏi: "Tôi sao lại có sự khác biệt quá lớn giữa văn hóa Việt và văn hóa Nhật", phần lớn những ý kiến này xuất phát từ những người trẻ đang sống tại Việt Nam. Đó là một tín hiệu đáng mừng cho thấy có nhiều người Việt Nam đang thao thức muốn thay đổi sự pha trộn của đất nước mình.

Đây là một đề tài rất lớn và đòi hỏi sự suy nghĩ, nghiên cứu nghiêm túc của nhiều người Nhật là những nhà trí thức. Bài viết này để chia sẻ câu hỏi đó và chắc nên xem như những góp ý rất khiêm tốn.

Số chênh lệch giữa văn hóa Việt Nam và Nhật Bản không phải chỉ xảy ra bây giờ, từ đầu thế kỷ 20 Nhật đã vượt ta rất xa. Trong cuốn "Niên Biểu" của Phan Bội Châu đã kể lại kinh nghiệm của mình sau hai lần đến nước Nhật để tìm kiếm cơ hội (lần đầu tiên vào năm 1905). Những điều tai nghe mắt thấy tại đây khiến cho rất nhiều thanh niên của dân tộc Nhật Bản. Người phu xe, thu xếp các gia đình lao động bình dân, họ đi tìm một sinh viên người Trung Hoa, một người thợ thủ công sắt mà cuối cùng vẫn nhận được 52 xu: "Than ôi! trình độ trí thức dân nước ta xem với tên phu xe

Tại sao có sự khác biệt quá lớn giữa Việt Nam và người Nhật Bản?

Tác Giả: Phạm Hoài Nam

Thứ Bảy, 21 Tháng 5 Năm 2011 05:31

Nhật Bản chúng dám chết thên làm sao!".

Những người Nhật nắm vững triết lý sống ngấm gió, chịu liên tục những thiên tai trong suốt chiều dài lịch sử và họ chấp nhận những mất mát đó với lòng can đảm. Thiên tai vừa rồi rất nhiều so với trận động đất tại Tokyo vào năm 1923 và hai quả bom nguyên tử vào cuối Đế Quốc Nhật Chiếm. Những phóng viên truyền thông quá văn minh cho nên cả thế giới vừa rồi có cảm hứng nhìn thấy rõ hơn "tinh thần Nhật Bản" trong cơn nguy biến.

Trận động đất xảy ra tại Tokyo ngày 1/9/1923 đã làm cho 130,000 người thiệt mạng, Yokohama bị tàn phá hoàn toàn, phân nửa của Tokyo bị tiêu hủy. Trong quyển "Thảm họa của Nhật Bản" (Le désastre Japonais) của nhà sử học Pháp tại Nhật thời đó thu thập lại: "Tung cá nhân không giúp chút gì, không đem chi tiền xuống để giúp đỡ nhau như một đội gia đình" chúng tôi là họ có một truyền thống tôn giáo thân thiện lâu đời.

Vào cuối Đế Quốc Nhật Chiếm hai quả bom nguyên tử bị xuống Hiroshima và Nagasaki, ngay lập tức làm thiệt mạng khoảng 150,000 người. Những thành phố không chịu của Nhật cũng bị tàn phá nặng nề vì những trận mưa bom của phi cơ Đồng Minh. Lần đầu tiên trong lịch sử người Nhật phải chấp nhận đầu hàng và là những người quá lớn đối với họ như là của Nhật Hoàng Hirohito: "Chúng ta phải chịu đựng những điều không thể chịu đựng nữa".

Không có hình ảnh nào thể hiện những người Nhật lúc đó, kinh tế gần như bị kiệt quệ hoàn toàn. Tuy nhiên Đồng Minh có thể tiêu diệt những người Nhật nhưng không thể tiêu diệt được tinh thần của người Nhật, họ đã biến cái nhục thua trận thành sức mạnh để vươn lên để đứng trở lại.

Đến năm 1970, chỉ có 25 năm, một người bị trận hoạn nạn đổ nát trở thành một công nhân kinh tế đứng trên thế giới, chỉ thua có Hoa Kỳ. Danh từ "Phép lạ kinh tế" phát xuất từ hinein thời kỳ này.

Trong 7 năm từ 1945 cho đến 1952, tướng MacArthur, thay mặt Hoa Kỳ quản trị những người Nhật với tư cách là Chỉ huy Tối cao của Lực lượng Đồng Minh (Supreme Commander of the Allied Powers) - vì những phẩm giá và quý mến người Nhật cho nên vị tướng này muốn biến những người Nhật trở thành một "Quốc gia lý tưởng" hay những người Thợ Săn Á Châu. Tuy cuối cùng kết quả không được như ý muốn của ông vì người Nhật không thể đem một tính dân tộc. Những người Nhật được nhìn ngày nay có công đóng góp rất lớn của tướng MacArthur.

Tội sao có sự khác biệt quá lớn giữa người Việt Nam và người Nhật Bản?

Tác Giả: Phạm Hoài Nam

Thứ Bảy, 21 Tháng 5 Năm 2011 05:31

Trên tôi chuyên thiên tại vớ a rồi, ngay sau đó có c ngàn bài viết ca ngợi tinh thần của người Nhật. Nhiu tờ báo lớn của Tây Phương đi tít trang m: “Người Nhật: Một Dân Tộc Vĩ Đại”. Nhật báo lớn nhất của Mỹ, New York Times, s ra ngày 20 tháng 3 đăng bài “Nhật ng đi u người Nhật có thể dạy chúng ta” của ký giả Nicholas Kristoff.

Đúng nh tôi của nhà báo Ngô Nhân Dụng đã viết: “Một dân tộc, và mọi con người, khi b thể thách trong c n ho n n n, là lúc ch ng t mình lớn hay nh, có đáng kính trọng hay không”.

Dùng tờ vĩ đại để vẽ i n c Nhật không c ng đi u chút nào, h vĩ đại th t. Giữa c nh ch t chóc, nhà c a tan nát, đói nh, tuy t v ng... v y mà h v n không đ m t nhân cách, m i người n i đuổi nhau ch đ i hàng gi đ lãnh th c ăn, tuy t đ i không oán trách tr i, không trách chính quy n, không lớn ti ng, không n ào, kiên nh n ch đ i đ n phiên mình.

Một đ t n c mà trong c n kh n khó, không đ i cho nhau, t quan đ n dân, trăm người nh m t, trên đ i m t lòng lo tìm cách đ i phó, thì đ t n c đó x ng đáng là một đ t n c vĩ đại.

Toàn b n i các Nhật làm vi c g n nh 24/24. Các hi u tr ng ng i tr ng cho đ n khi h c sinh cu i cùng đ c di chuy n đi. Các siêu th hoàn toàn không i đ ng tình c nh này đ tăng giá. Ti n r i ngoài đ ng t nh ng căn nhà đ nát không ai m n t i thì đ ng nói chỉ đ n chuy n hôi c a. Ông Gregory Pflugfelder, giáo s chuyên nghiên c u văn hóa Nhật B n t i Đ i H c Columbia (M) đã nh n xét v người Nhật sau thiên tại này nh sau: “Hội c a đ n gi n là không x y ra ở Nhật B n. Tôi th m chí còn không ch n r ng trong ngôn ng Nhật B n có t ng này.”

Người Nhật là một dân tộc có tinh thần đ c lập, t trọng và lòng yêu n c r t cao, không ch đ i ai m lòng th ng h i, sau nh ng hoang tàn đ nát, mọi người cùng nhau b t tay xây đ ng i.

M c đ u chính ph Hoa K đ ng đ n giúp đ p t t lò nguyên t Fukushima nh ng h t ch i.

Xa l t i thành ph Naka, thu c t nh Ibaraki b h h i n ng do đ ng đ t. Ch m t tu n sau, ngày 17/3 các công nhân c u đ ng Nhật b t đ u s a ch a, ch 6 ngày sau xa l này đã hoàn

Tội sao có sự khác biệt quá lớn giữa người Việt Nam và người Nhật Bản?

Tác Giả: Phạm Hoài Nam

Thứ Bảy, 21 Tháng 5 Năm 2011 05:31

tốt, ngay cả Hoa Kỳ có lẽ cũng không thể đứng đầu các nước này.

Tên Nhật Hoàng Akihito, Thái Tử Naoto, cho đến các thế hệ dân đầu tiên rằng: “Chúng tôi sẽ phớt lờ” như họ đã từng làm trong quá khứ. Cho đến hôm nay (18/5) theo những tin mà chúng ta được đọc trên Internet thì những tội ác tàn phá đang được phơi bày nhanh chóng. Có thể chỉ 2, 3 năm sau nếu có dịp đến đây chúng ta sẽ thấy cảnh vật hoàn toàn thay đổi.

Điều đáng chú ý nhất trong thiên tai này đối với người Việt – chính là thái độ của trẻ em. Đến xem nào, chỉ cần nhìn qua tu viện là có thể đoán được tình trạng của trẻ đó, bởi vì tu viện là hy vọng, là tương lai của đất nước. Không phải chỉ có em học sinh 9 tuổi mất cha mất mẹ, đang đói khát những viên thuốc chống sốt u tiên hàng ngày khác được các thầy giáo biết đến, mà còn có cả ngàn em học sinh Nhật khác trong hoàn cảnh tương tự vẫn luôn luôn giữ tinh thần kỷ luật và lễ phép.

Những em nhỏ, có em còn được bế ngửa trên tay, có em ngồi bên cạnh mẹ trong các nôi tắm cỏ, mẹ cúi đầu đói khát tìm lấy ngày qua những nét mặt của các em vẫn bình thản chờ đợi thức ăn mang đến. Những em bé này được dạy dỗ theo tinh thần kỷ luật, trật tự, danh dự và khước từ... không phải chỉ học tập trong trường hay qua sách vở mà còn qua những tấm gương của người lớn trong những hoàn cảnh thực tế và được truyền thụ theo hình mẫu này sang thế hệ khác.

Mai đây nếu có một cuốn sách giới thiệu những nét đẹp nhất, cao thượng nhất của con người sống trên hành tinh này thì cuốn sách đó không thể thiếu được những hình ảnh của người Nhật trong thiên tai vừa qua.

Trông người là nghĩ đến ta!

Trong bài “Góc nhìn chi tiết về nước Nhật”, nhà văn Sĩ Tuấn Khanh (VN) đã viết một câu thơ thật thấm thía:

“Đôi khi giữa những hoang tàn đó của nước Nhật, người ta bắt gặp sáng hy vọng và đôi khi sống giữa những đau khổ có gì tên là bình yên của đất nước mình, một người Việt Nam vẫn có thể cảm nhận được những tình cảm của con người của sự hoang tàn”.

Tác Giả: Phám Hoái Nam
Thứ Bảy, 21 Tháng 5 Năm 2011 05:31

6 / 12

Tác Giả: Phám Hoài Nam
Thứ Bảy, 21 Tháng 5 Năm 2011 05:31

- Tội chích nào, tôn giáo nào muợn cõu trõ thì phõ i đõ c sõ đõng ý cõ a Mõt trõn Tõ quõ c và các cõp chính quyõn kõo các “thõ lõ c thù đõ ch” lõ i đõng.

Tôi không nghĩ là ông M c V i t H ng nói quá đáng. Chúng ta cũng không c n ph i có kinh nghiệm m th c t , ch c n đ c qua báo trong n c sau m i l n có thiên tai cũng đ bi t là nh ng ghi nh n trên c a tác gi không sai chút nào. Nói chung n n nhân n u mu n s ng sót ph i làm theo b n năng "m nh đ c y u thua" hay "khôn nh đ i ch u", còn quan ch c chính quy n thì coi đó nh th i c đ ki m ti n.

Có thì có nh ng quý v  nghĩ rằng: không nên quá độ cao người khác và r  r ng thân ph n của mình - vì ph i gi  l i ni m t  hào dân t c. Riêng tôi thì không đ ng ý với nh ng quan điểm như thế.

7 / 12

Tội sao có sự khác biệt quá lớn giữa người Việt Nam và người Nhật Bản?

Tác Giả: Phạm Hoài Nam

Thứ Bảy, 21 Tháng 5 Năm 2011 05:31

văn Miyake Setsurei, dành riêng một cuốn sách công phu "Người Nhật xưa" xuất bản năm 1891 để đánh thức người Nhật ra khỏi căn bệnh lười học.

Chúng ta chỉ có thể yêu nước nếu chúng ta có niềm tự hào dân tộc. Nhưng tự hào vào những điều không có căn cứ hay không có thật sẽ có tác động ngược lại những lợi ích an toàn.

Nhưng tự hào gì thế này có khi vì thiêu hủy bia mộ, có khi vì mưu đồ chính trị của kẻ cầm quyền như những gì mà người CS đã làm đối với dân VN trong hơn nửa thế kỷ qua, và tác hại của nó thì ngày nay chúng ta đã thấy rõ.

Người Việt có những mâu thuẫn kéo dài. Chúng ta mang tư ái dân tộc rất cao nhưng đồng thời chúng ta cũng mang một tinh thần vô cùng ngoại thù. Chúng ta thù ghét sự hiên diện của ngoại bang trên đất nước chúng ta bất kể sự hiên diện đó có chính đáng đến đâu, nhưng đồng thời giữa chúng ta cũng không tin lẫn nhau, xưa nay mỗi người pháp quan riêng của đất nước chúng ta đều trông chờ vào người ngoại quốc, chứ không tự quyết định số phận của mình.

Mỗi khi nói về những tự hại của đất nước VN hiện nay đa số chúng ta thường hay đổ hết trách nhiệm cho người Cộng Sản. Thật sự CS không phải là thành phần duy nhất chịu trách nhiệm cho những biến cố của đất nước hôm nay, họ chỉ là sản phẩm đồng nghiệp của một nền văn hóa thiêu hủy lương tâm. Nếu CS là nguyên nhân của mọi sự xua xa thì thành phần người Việt đang sống thì những quốc gia văn minh và giàu có như thế giới như Hoa Kỳ, Canada, Úc... phải là những người thiêu hủy văn hóa cao hơn đáng kể và xã hội văn minh mà họ thừa hưởng. Nhưng không, những người Việt đó, tuy khá hơn người trong nước nhưng vẫn thua kém nhiều về dân khác, vẫn mang tư tưởng những khuyết tật mà cả Phan Bội Châu, Phan Chu Trinh đã nêu ra gần một trăm năm trước. Vẫn chia rẽ, vẫn thù hiềm nhau, vẫn xấu xí lẫn nhau, có khi chỉ vì bất đồng quan điểm, có khi chỉ vì một quyên lợi ích nhỏ, thậm chí có khi chỉ vì một hủ danh.

Không phải là một tình cờ của lịch sử mà chỉ nghĩa CS đã dành cho những thế hệ trong cuộc cách mạng mùa thu năm 1945, và luôn luôn giữ thế thống phong trên đất nước VN đến nay. Dân tộc VN đã chọn Hồ Chí Minh thay vì Phan Bội Châu, Phan Chu Trinh, Phạm Quỳnh, Trần Trọng Kim... hoàn toàn không phải vì Hồ Chí Minh giỏi hơn, yêu nước hơn, nhiệt tình hơn những người kia, nhưng chỉ vì Hồ Chí Minh đáp ứng đúng tâm lý của người Việt - đó là tâm lý tôn thờ bạo lực. Chances chọn không có nước nào trên thế giới này mà bài Quốc Ca có câu sấm máu như thế này: "Thề phan thân uống máu quân thù", mà "quân thù" đó bất cứ là ngoại bang hay đồng bào ruột thịt, nghe mà rợn người. Khó hiểu của phong trào Xô-viết Nghệ Tĩnh vào những năm 1930, 31 do đồng CS lãnh đạo là: Trí, phú, địa, hào -Đào tận gốc tre cội n.

Tội sao có sự khác biệt quá lớn giữa Việt Nam và người Nhật Bản?

Tác Giả: Phạm Hoài Nam

Thứ Bảy, 21 Tháng 5 Năm 2011 05:31

Đôi với người VN báo lỗi có sự quy n rũ h n là nhu cầu khai sáng trí tuệ để giải quyết vấn đề mặt cách ôn hòa. Hồ Chí Minh chọn chủ nghĩa CS dựa trên báo lỗi cách mạng và đấu tranh giai cấp. Giải pháp báo lỗi này đòi hỏi phải luôn tồn tại mặt kẻ thù làm đối tượng. Họ không thù thù của dân phải tìm ra mặt kẻ thù khác để có lý do hành động, chính vì thế cho nên máu và nước mắt và nỗi đau của người bị tra tấn trên đất nước VN trong suốt hơn nửa thế kỷ qua.

Hoàn toàn trái ngược với Hồ Chí Minh, Phan Chu Trinh chọn giải pháp Khai Dân trí, Chọn Dân Khí, Hưu Dân sinh. Theo ông, muốn thoát khỏi ách đô hộ của ngoại bang và sự nghèo khổ của họ, trước hết phải nâng cao dân trí, mở mang trí tuệ. Dân trí cao người dân sẽ ý thức được quyền làm người, quyền dân tộc, rồi từ đó sẽ tranh đấu bằng giải pháp chính trị để giành được độc lập. Dân trí thấp kém cho dù có dành được độc lập thì vẫn tiếp tục là mặt dân tộc nô lệ là mặt hình thức khác.

Có thể nói trong lịch sử hiện đại của VN, ông là mặt trong những người Việt hiếm hoi nhìn ra nguyên nhân mặt nước, nguy cơ dân tộc, không phải đâu khác mà là trong văn hóa, tư văn hóa mà ra.

Sau Đệ Nhị Thế Chiến có gần 30 nước dành được độc lập, phần lớn không để mất giọt máu, chỉ có vài nước chọn chủ nghĩa CS trong đó có VN, phải trả bằng máu và nước mắt của hàng triệu sinh mạng để cuối cùng trở thành mặt trong những nước nghèo khổ và lạc hậu nhất thế giới. Chọn lối này là chọn lối của dân tộc của VN chọn không phải do sự ép của ngoại bang hay mặt lý do gì khác. Người Cộng sản biến dân tộc VN trở thành mặt lạc hậu tiên phong trong cuộc tranh chấp giữa hai khối CS và Tự Do và luôn luôn hãnh diện với thế giới về mặt dân tộc "bước ra khỏi cửa là thấy anh hùng".

Hà Sĩ Phu đã có nhận xét rất đúng là giữa Hồ Chí Minh và Phan Chu Trinh, dân tộc VN đã chọn Hồ Chí Minh và những bị kịch của đất nước hôm nay là cái giá phải trả cho sự chọn lối này.

Thật cay đắng cho những người hết lòng vì nước vì dân như Phan Chu Trinh, mà cứ nhìn xa thấy rộng, từ thế hệ nhân bản, kiến thức uyên bác, lòng yêu nước và nhiệt tình có thừa, những người cùng Phong Trào Duy Tân của cả đã thất bại vì không được sự ủng hộ rộng rãi của quần chúng, ngay cả Phan Bội Châu - mặt đáng chí thân thiện với cả trong nhiều năm cũng không ủng hộ quan điểm của cả.

Là một người yêu nước chân thành ông không tìm lợi ích cho mình và lợi ích cho dân tộc của mình bằng những chiêu bài mánh dân, những điếu hèn hào không có thật. Ông là người nhìn thấy được cái vẩn đục, và cố gắng đi tìm một phương thức thu lợi cho mình.

Những tội những nết mà người người có tác động mạnh mẽ đến ngòi bút thì những tiếng nói nhân bản như ông trở thành những tiếng kêu gọi của sự hoang vắng và ông trở nên lạc lõng trong một xã hội mà núp suy nghĩ họ đã bám rết quá lâu và quá chặt, trở thành một căn bệnh trầm kha họy hoáy đến nỗi và làm cho dân tộc sa vào vòng nô lệ.

Nhìn qua đất nước Nhật Bản, một dân tộc có chiều dài lịch sử gần nghìn năm chúng ta, có di sản tích lũy bằng, dân số không chênh lệch mấy (127 triệu so với 87 triệu), cũng chịu ảnh hưởng văn hóa Trung Hoa và Khổng Giáo, không khác lắm cho chúng ta đau lòng khi thấy được sự khác biệt quá lớn giữa hai đất nước. Sự khác biệt về kinh tế, sự giàu có tỉ mỉ nghi không phải là điếu hèn quan trọng, chủ yếu là sự khác biệt về cách suy nghĩ (mentality) giữa hai dân tộc. Vào thời điểm 1858, khi người Pháp bắt đầu xâm lăng VN thì dân ta vẫn còn u mê bám vào những giá trị đã lỗi thời, người Nhật tộc thời bấy giờ truy cập thông tin, học hỏi những cái hay của Tây Phương một cách tận tâm. Đến thời điểm sau Đệ Nhị Thế Chiến, VN muốn trở thành biểu tượng của một dân tộc anh hùng, người Nhật bị tước đoạt quyền của kẻ thua trận chấp nhận sự đô hộ của Mĩ, tận dụng lòng mẫn thiếp của kẻ chiến thắng, dân mới sinh ra dân tộc để vươn lên thành một cường quốc kinh tế.

Tại sao lại có sự khác biệt như vậy? Những nghiên cứu công phu và nghiêm túc của các cơ quan quốc tế gần đây như Cơ quan Phát Triển Liên Hiệp Quốc (United Nations Development Program – UNDP) đã chứng minh một cách thuyết phục rằng chênh lệch giàu nghèo giữa các quốc gia chủ yếu không phải do yếu tố địa lý, tài nguyên thiên nhiên, tôn giáo, chủng tộc... mà chủ yếu là do yếu tố văn hóa. Văn hóa quyết định tất cả. Văn hóa tạo ra núp suy nghĩ (mentality) của một dân tộc, và chính núp suy nghĩ này làm cho một dân tộc có những khác nhau khi đứng trước cùng một thử thách. Tại sao có những dân tộc mà quan chức chính phủ tham nhũng hàng triệu đô la như các nước Phi Châu hay VN ngày nay mà một người dân xem đó là chuyện bình thường, trong lúc đó thì một nước khác - một bộ trưởng chỉ vì nhảm nhí nên 600 đô cho quố tranh cử đã phải xin lỗi quốc dân rồi thì chắc (1)? Tại sao một quốc gia nhỏ bé như Do Thái chỉ có 3 triệu dân (2) có thể chiến thắng kẻ khổng lồ Ả Rập trong cuộc chiến năm 1967 và tận tâm vì nước mạnh mẽ cho đến ngày hôm nay? Trong lúc đó có những người vẫn minh đã từng một thời ngạo mạn thì giờ đây mà ngày nay bị nếm một ... và còn có ngàn thứ khác để chứng minh rằng chính yếu tố văn hóa quyết định số phận và sự lớn bé của một dân tộc.

Tại sao có sự khác biệt quá lớn giữa Việt Nam và Nhật Bản?

Tác Giả: Phạm Hoài Nam

Thứ Bảy, 21 Tháng 5 Năm 2011 05:31

Những dân tộc như Địch, Nhật, Do Thái, Thổ Nhĩ Kỳ, Hòa Lan, Hoa Kỳ ... cho dù bị thiên tai tàn phá đến đâu, cho dù sự nghiệp bị tàn phá hoàn toàn như nào cũng vẫn có thể vươn trở thành những nước giàu mạnh, trái lại những nước như Iraq, Nigeria, Venezuela, Angola, Libya... mặc dù tràn ngập dầu mỏ nhưng vẫn là những nước nghèo.

Bộ tộc người quan trọng nhất đã làm thay đổi hoàn toàn cách giữa ta và Nhật chính là cuộc cách mạng Duy Tân tại Nhật bắt đầu từ năm 1868. Trong lúc người Nhật tộc thời thay đổi thì các vua chúa VN vẫn còn ngụp lặn bên trong các bộ tộc phong kiến như Huân. Họ không thấy được thời gian đã thay đổi, vẫn tiếp tục tôn sùng và thờ thần hoàng Trung Quốc trong lúc nước này đã bị thua thế trước sự xâm lấn của Tây Phương.

Vào tháng 7 năm 1853 khi triều đình Tokugawa quyết định không cho Thuyền trưởng người Mỹ Mathew Perry lên bờ để trao bộ tộc của Tổng Thống Fillmore, ông ra lệnh bắt đầu vào thành phố Edo (Tokyo ngày nay). Những người đầu tiên bác này đã làm cho người Nhật tộc thức tỉnh ngay. Lòng ái quốc và niềm tự hào dân tộc đã làm cho họ đoàn kết lại để tìm cách giúp đất nước thoát khỏi nguy cơ nô lệ. Chính sự thức tỉnh này đã mở đầu cuộc cách mạng Minh Trị Duy Tân kéo dài 44 năm. Đó là một cuộc cách mạng đúng nghĩa, một cuộc cách mạng triệt để, họ làm được những điều chưa từng có, người đi Âu Châu, kẻ đi chinh phục người đi lập ra bằng cách trốn xuống tàu buôn Tây Phương như trốn tránh họ của thần đồng Yoshida Shōin, tất cả đều cùng một mục đích là tìm kiếm nền nguỵ trị của nước văn minh để học hỏi những cái tinh túy mang về thay đổi đất nước. Họ từ bỏ một cách dứt khoát tất cả những cái cũ không còn hợp những không thể một tình thần độc lập. Họ không phải chờ có một ông vua Minh Trị hết lòng yêu nước mà chỉ cần trăm ngàn những tấm lòng nhiệt huyết của nước Nhật lên và trí năng hàng vạn các nước Tây Phương.

Khi nói đến cuộc Duy Tân Minh Trị nhiều người vẫn lầm tưởng đó là cuộc cách mạng kỹ thuật, mở cửa để giao thương và học hỏi kỹ thuật của Phương Tây. Thực sự không phải như thế, học hỏi kỹ thuật chỉ là một nền tảng, chủ yếu là người Nhật học hỏi những tinh túy và tất cả những cái của người Tây Phương để khai sáng trí tuệ cho dân tộc của họ.

Chỉ có vài người bom của Thuyền trưởng Mathew Perry đã làm cho người Nhật thức tỉnh, trong lúc đó nhìn lại đất nước chúng ta, kể từ thời điểm 1853 cho đến hôm nay đã có hàng trăm ngàn người bom đã rời xuống đất nước Việt Nam, không những chỉ tàn phá hình hài đất nước mà còn làm tan nát tâm hồn dân tộc với bao sự nguỵ mị, những nhà độc tài cay cú của một dân tộc nguỵ trị. Những người thức tỉnh những người đầu tiên cho đến nay đã làm cho người Việt thức tỉnh, để thấy cần phải có một nhu cầu thay đổi căn bản thì những người Nhật đã làm tốt giữa thế kỷ 19.

Tại sao có sự khác biệt quá lớn giữa người Việt Nam và người Nhật Bản?

Tên: Phạm Hoài Nam

Thema: Bối cảnh, 21 Tháng 5 Năm 2011 05:31

Vào tháng 8 năm 1858 người Pháp bắt đầu cuộc xâm lăng đất nước VN, từ đó vào mùa thu năm 1847 đã phôi thai chính sách cộng đồng của vua Thiệu Trị, Trung tướng Rigault de Genouilly đã bắt chìm 5 chiếc thuyền của Việt Nam, năm 1842 Trung Quốc đã bắt trở nên thể thống trị của các miền của Tây Phương trong cuộc chiến Nha Phiến. Những việc thay đổi của những điều kiện của cá nhân đó và những điều kiện làm cho triều đình nhà Nguyễn thực tế. Đến lúc đó họ và không nhận ra rằng người đang đứng trước khúc quanh của lịch sử. Từ thời điểm năm 1842 hay 1847 cho đến 1858, đó là một khoảng thời gian rất dài (14 năm), nếu các vua nhà Nguyễn thực tế, khôn khéo như các vua chúa Nhật Bản thì đất nước chúng ta đâu phải chịu 80 năm đô hộ của người Pháp và đâu phải chịu tại hạ Cộng Sản kéo dài đến hôm nay.